

طراحی مدل موانع توسعه ورزش جودو در ایران

علیرضا امیری^۱؛ شیرین زردشتیان^{۲*}

چکیده

مقدمه و هدف: در سال‌های اخیر شاهد برخی موفقیت‌ها و ناکامی‌های ملی‌پوشان جودوی کشورمان در میادین بزرگ بین‌المللی از جمله مسابقات جهانی و المپیک بوده‌ایم که نگرانی‌های زیادی را در بین مسئولان ورزش ایجاد کرده است. هدف از انجام این پژوهش طراحی مدل موانع فراروی توسعه ورزش جودو در ایران بود.

روش شناسی: این تحقیق از نوع ترکیبی است و طرح انجام آن از نوع متوالی-اکتشافی است. جامعه آماری این پژوهش را در مرحله کیفی صاحب‌نظران به تعداد ۱۶ نفر و در مرحله کمی نیز روسا و معاونان فدراسیون و هیئت‌های استانی و ورزشکاران نخبه به تعداد ۵۲ نفر به صورت هدفمند تشکیل می‌دادند. ابزار اندازه‌گیری این تحقیق در بخش کیفی مصاحبه نیمه ساخت-یافته بر اساس نظریه داده بنیاد اشتراوس و کوربین (۱۹۹۷) و در بخش کمی پرسشنامه محقق ساخته بر اساس نتایج بخش کیفی بود. برای تحلیل داده‌ها در بخش کیفی از تحلیل جهت‌گیری و در بخش کمی نیز از مدل معادلات ساختاری به کمک نرم‌افزار Smart PLS 3.2.7 استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج بخش کیفی نشان داد که مقوله محوری تحقیق موانع توسعه ورزش جودو در ایران می‌باشد که شامل ۶۵ کدباز و ۱۱ زیرمقوله موانع روساختی، موانع زیرساختی، موانع ورزشی، موانع ارتباطی، موانع مدیریتی، موانع فرهنگی، موانع اقتصادی، موانع آموزشی، موانع رقابتی، عدم توسعه مستقیم و عدم توسعه غیرمستقیم در قالب ۵ مقوله اصلی شرایط علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، استراتژی‌ها و پیامدها می‌باشد. یافته‌های بخش کمی نیز نشان داد که شرایط علی ($t=2/10, \beta=0/34$)، زمینه‌ای ($t=2/82, \beta=0/52$) و مداخله‌گر ($t=2/45, \beta=0/20$) بر موانع توسعه جودو ایران تأثیرگذار است. همچنین موانع توسعه جودو ایران بر استراتژی‌ها ($t=34/09, \beta=0/91$) و استراتژی‌ها بر پیامدها ($t=3/113, \beta=0/74$) تأثیر معناداری دارد.

نتیجه‌گیری: شرایط علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر می‌تواند بر موانع توسعه جودو ایران تأثیرگذار باشد و فدراسیون جودو و کوراش جمهوری اسلامی ایران می‌تواند با تدوین استراتژی‌های مناسب به پیامدهای مطلوب در زمینه کاهش موانع توسعه جودو ایران دست یابد.

واژگان کلیدی: استراتژی‌های رقابتی، موانع مدیریتی، موانع اقتصادی، موانع فرهنگی، موانع زیرساختی.

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران (نویسنده مسؤل: تلفن: پست الکترونیکی: zardoshtian2014@gmail.com)

۱- مقدمه

کسب عنوان در رویدادهای ورزشی بزرگ و بین‌المللی که در کانون توجه بسیاری از کشورها قرار دارد که می‌تواند شرایط اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی یک جامعه را تحت تأثیر قرار دهد. از این رو بسیاری از کشورها در تلاش‌اند با برنامه‌ریزی، ورزشکارانی را آماده و روانه مسابقات کنند که موفقیت آن‌ها را در رویدادهای بزرگ تضمین کند (۱). ورزش قهرمانی یکی از ارکان مهم توسعه ورزش در کشور است. توسعه ورزش قهرمانی در هر کشور پیش‌زمینه کسب موفقیت در رقابت‌های جهانی و المپیک است (۲). یکی از ابعاد ورزش که می‌تواند انگیزه‌های مناسبی برای ورزش کردن در افراد جامعه به‌ویژه جوانان ایجاد کند، ورزش قهرمانی است. روند صحیح حرکت در راستای ارتقای سطح ورزش قهرمانی می‌تواند متضمن ارائه راهکارها برای پیشرفت آن ورزش و همچنین شناسایی مشکلات و ضعف‌های پیش روی آن باشد. (۳). بر همین اساس دولت‌ها تمایل بیشتری دارند تا با سرمایه‌گذاری‌های مالی زیاد، موفقیت ورزشکاران نخبه خود را در عرصه بین‌المللی فراهم کنند که این مسئله به بسط و توسعه سازمان‌ها و سیستم‌های مرتبط با پرورش و توسعه ورزشکاران نخبه در بعد ورزش قهرمانی منجر شده است. (۴).

توسعه ورزش به‌خصوص ورزش قهرمانی و اهمیت جایگاه آن در مناسبات بین‌المللی، توجه فراوانی را از ناحیه دولت‌ها متوجه این پدیده ساخته است. مسابقات مختلف قاره‌ای و جهانی و در رأس همه‌ی آن‌ها بازی‌های المپیک به عرصه رقابت جوانان برگزیده ورزشی ملت‌ها تبدیل شده و از این رهگذر علوم و فنون مختلفی در ورزش به کار گرفته شده است (۵). کشورهای ثروتمند جهان با داشتن عملکرد مطلوب ورزشی از طریق استراتژی توسعه ورزش در مسابقات جهانی و المپیک، برتری خود را بر دیگران نشان می‌دهند. بنابراین توسعه مؤثر ورزش امری ضروری در کسب مقام در مسابقات جهانی و المپیک است و نیاز به متغیرهایی نظیر سیاست‌های ورزشی، پرسنل ورزشی، بودجه ورزشی، امکانات ورزشی و حمایت مالی دارد (۶). روند صحیح حرکت در راستای ارتقای سطح ورزش قهرمانی می‌تواند متضمن ارائه راهکارها برای پیشرفت آن ورزش و همچنین شناسایی مشکلات و ضعف‌های پیش روی آن ورزش باشد. پیروزی‌های بین‌المللی و به‌ویژه موفقیت در بازی‌های المپیک در عرصه ورزش، به‌طور فزاینده‌ای موجب رشد و توسعه در بسیاری از کشورها شده است. این برتری و موفقیت ورزشکاران نخبه در عرصه بین‌المللی هویت و شخصیت ویژه‌ای به آن کشور می‌دهد (۷). بر همین اساس کشورهای مختلف تمایل بیشتری دارند تا با سرمایه‌گذاری مالی، موفقیت ورزشکاران نخبه خود را در عرصه بین‌المللی فراهم کنند که این مسئله به بسط و توسعه سازمان‌ها و سیستم‌های مرتبط با پرورش و توسعه ورزشکاران نخبه در بعد ورزش قهرمانی منجر شده است (۸).

امروزه، ورزش در سرتاسر جهان روند رو به رشدی دارد و کشور ما نیز مانند سایر کشورهای درحال توسعه، در حال ورود به عرصه‌های بین‌المللی است (۹). پرورش و توسعه ورزشکاران نخبه یکی از موضوعات مهم در تحقیقات دانشمندان علوم ورزشی است که در این تحقیقات بر عوامل تأثیرگذار بر موفقیت و عملکرد ورزشکاران نخبه تأکید می‌شود. از این رو، هر اندازه استفاده از نظرها و تجربیات و پیشنهادهای این افراد همراه با مطالعه به صورت علمی

انجام گیرد، نتیجه بهتری به دنبال خواهد داشت (۱). در این راستا سوتیریادو و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهشی چالش‌های توسعه ورزش و مشارکت ورزش را تراکم جمعیت، چاقی در میان جوانان، ادغام افراد از زمینه‌های فرهنگی متنوع و شیوه زندگی افراد اعضای جامعه می‌باشد (۱۰). مکینتاش و دارکو^۲ (۲۰۱۸) نیز چالش‌ها و محدودیت‌های توسعه و اجرای سیاست‌های ورزشی را همکاری متقابل اداری، مسائل و معضلات دستور کار ورزش منتخب و محدودیت‌های قابل توجه در زیرساخت‌های انسانی و امکانات فیزیکی عنوان نموده‌اند (۱۱). نولته و (۲۰۱۸) بیان کردند سیستم‌های ورزشی نخبه توسط یک چشم‌انداز، مأموریت، استراتژی و برنامه پشتیبانی شده توسط سیستم‌های منابع انسانی، مالی و فیزیکی مرتبط و کافی هدایت می‌شوند. میزان هم تراز و یکپارچه‌سازی این سیستم‌ها با استراتژی و برنامه، موفقیت ورودی سیستم‌های ورزشی نخبه را مشخص می‌کند (۱۲). نولته و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که مدیریت بهینه منابع متعدد مسیره‌های عملکرد موفق را در سیستم‌های ورزشی نخبه پیش‌بینی می‌کند (۱۳).

سازمان‌های ورزشی در بسیاری از کشورها با چالش‌ها و معضلات بیشتری در ارائه برنامه‌های خاص توسعه ورزش روبرو شده‌اند تا بتوانند موارد مربوط به تعیین بودجه مالی یا سایر حمایت‌های دولتی را مشخص کنند. این شرایط نیاز به بررسی‌های خاص ورزشی و شکل‌گیری برنامه‌های توسعه ورزش را بیشتر می‌کند. اخیراً در شناخت این دسته از نیازهای خاص، مدیران ورزشی شروع به استفاده از فرآیندهای برنامه‌ریزی خاص در ورزش کرده‌اند (۱۴). در این میان با توجه به پتانسیل جوانان و ورزشکاران کشور ایران در زمینه قهرمانی اما آمار رسمی ورزشکاران در رشته‌های مختلف تعداد کمی را نشان می‌دهد و آمار مدال‌آوران ورزش قهرمانی در مسابقات المپیک‌ها و رقابت‌های بین‌المللی بسیار ضعیف می‌باشد که قطعاً نبود مدل استراتژی توسعه ورزشی در سطح قهرمانی یکی از عوامل بسیار مهم تأثیرگذار در این ناکامی بوده است (۱۵). توسعه و موفقیت ورزشی در بسیاری از کشورها با نگاهی علمی در حال تحقق است اما در کشور ایران، با وجود استعداد انسانی بسیار زیاد در زمینه ورزش قهرمانی، ظاهراً ریشه مشکل را باید در عدم شناخت و آگاهی نسبت به نیازهای اصلی و واقعی دارد (۱۶).

فدراسیون جودوی ایران در سال ۱۳۵۴ تأسیس شده، ولی علیرغم چنین قدمت و پیشینه‌ای، به نظر می‌رسد مشکلاتی در بدنه این فدراسیون وجود داشته و دارد. طی این سال‌ها با اینکه جایگاه واقعی خود را در کشور پیدا کرده و نتایج نسبتاً قابل قبولی از شرکت در مسابقات سطوح بالای قهرمانی آسیا کسب کرده است، ولی در سطوح جهانی و المپیک نتوانسته است انتظارات را برآورده کند. با توجه به مطالب عنوان شده و نتایج پژوهش‌های انجام‌گرفته در بعد توسعه ورزش قهرمانی، یکی از دلایل افت و عدم پیشرفت در رشته ورزشی جودو در بعد ورزش قهرمانی در چند سال اخیر، عدم بررسی و مطالعه دقیق ضعف‌ها و قوت‌های موجود در این رشته توسط مسئولان مربوط است. در این راستا ایمان زاده و همکاران (۲۰۲۰) بیان کردند عوامل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی،

1 . Sotiriadou et al

2 .Mackintosh & Darko

3 . L. Nolte & Hollander

اداری، فناوری، ورزشی، امکانات و تجهیزات در توسعه تکواندو تأثیرگذارند و با توجه به اینکه عامل اداری بالاترین رتبه را در فاکتورهای مؤثر در توسعه تکواندو دارد، لازم است به تدوین برنامه استراتژیک برای تکواندو مطابق با برنامه بلندمدت فدراسیون جهانی و ایجاد ثبات مدیریت توجه شود (۱۷).

نودهی و همکاران (۲۰۱۷) عوامل مؤثر بر رشد منابع انسانی برای فدراسیون جودو ایران را چهار عامل انگیزش، آموزش و ارتقاء، ارزیابی عملکرد و جذب منابع انسانی بیان کردند (۱۸). علی دوست قهفرخی و همکاران (۱۳۹۳) استعدادیابی و آموزش و پرورش ورزشکاران، هماهنگی و ارتباطات، مدیریت و برنامه‌ریزی، بودجه و امور مالی، پیشرفت مربیان و نیروی انسانی، تجهیزات سخت‌افزاری، مسابقات و اردوهای ورزشی و انگیزش و حمایت از منابع انسانی را راهکارهای پیشرفت ورزش قهرمانی جودوی کشور عنوان کردند (۱۹) و یا حاجی آخوندزاده (۱۳۹۱) توسعه‌نیافتگی مربیان و نیروی انسانی، کمبود انگیزش و حمایت از منابع انسانی، کمبود در زمینه مسابقات و اردوهای ورزشی، کمبود تجهیزات سخت‌افزاری، کاهش بودجه و امور مالی و محدودیت‌های عوامل محیطی، کم‌توجهی به فناوری اطلاعات و ارتباطات را به‌عنوان موانع پیش روی ورزش جودو کشور نام برده است (۲۰).

در سال‌های اخیر شاهد برخی موفقیت‌ها و ناکامی‌های ملی‌پوشان جودوی کشورمان در میادین بزرگ بین‌المللی از جمله مسابقات جهانی و المپیک بوده‌ایم که حساسیت‌های زیادی را در بین مسئولان ورزش ایجاد کرده است. به نظر می‌رسد که انتظارات مردم و مسئولان ورزشی و غیرورزشی فزونی یافته و خواستار موفقیت‌های بیشتر جودوکاران در میادین بین‌المللی (آسیایی، جهانی و المپیک) هستند. بنابراین، هر زمان نتیجه مطلوب حاصل نمی‌شود و شکستی در مسابقات رخ می‌دهد، بلافاصله مربی و سرپرست تعویض شده و با مشکلات به طور اساسی و ریشه‌ای برخورد نمی‌شود (۲۱). علی‌رغم موفقیت جودوکاران در سال‌های گذشته، حمایت‌های کافی در جهت پرورش استعدادها و حفظ قهرمانان این رشته از سوی مسئولین انجام نگرفته که این موضوع همواره با نارضایتی و اعتراض ورزشکاران همراه بوده است. سوای نتیجه به‌دست‌آمده در مسابقات و رویدادهای بزرگ که با پیروزی‌ها یا ناکامی‌های تیم ملی همراه بوده است، در قبال برخورد با نتایج عکس‌العمل‌های بسیار احساسی و غیرمعتولانه نشان داده شده است. با توجه به حساسیت و اهمیت ورزش قهرمانی در فدراسیون جودو و کوراش، توسعه ورزش جودو نیازمند شناسایی وضع موجود و موانع پیش روی ورزش جودو است زیرا در غیر این صورت امکان حرکت به سوی وضعیت مطلوب ممکن نخواهد بود. با توجه به اهمیت توسعه ابعاد تکنیکی و تاکتیکی و عملکردی در ورزش جودو، چنانچه از نقطه نظر مدیریتی موانع به‌درستی شناسایی نگردد و در جهت رفع آن‌ها به‌گونه‌ای جامع و مدون اقدام نگردد نتیجه مطلوب حاصل نمی‌گردد. راهکارهای اتخاذشده برای توسعه ورزش جودو در کشور اغلب بدون توجه به پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های ملی، منطقه‌ای و همچنین سوابق قهرمانی تدوین می‌گردد و موانع توسعه ورزش کشور در تدوین راهکارها موردتوجه قرار نمی‌گیرد. با توجه به ضعف‌های موجود در فدراسیون جودو و کوراش همچون عدم نتیجه‌گیری مطلوب در مسابقات جهانی و المپیک، تغییرات زیاد مدیریتی، نبود ورزشکاران خوب و کادر فنی

تأثیرگذار لزوم بررسی موانع فراروی توسعه ورزش جودو در ایران احساس می‌شود. فدراسیون جودو و کوراش می‌تواند با شناسایی موانع پیش روی توسعه ورزش‌های جودو جهت برطرف نمودن این موانع برنامه‌ریزی کند به‌سوی وضعیت مطلوب و کسب پیشرفت برنامه‌ریزی کند که این موضوع به‌نوبه خود نیازمند بررسی همه‌جانبه و کسب نظر از صاحب‌نظران این رشته ورزشی در راستای شناسایی موانع و ارتقای سطح جودو کشور می‌باشد که محقق را بر آن داشته تا پس از بررسی این موضوع به طراحی مدل موانع فراروی توسعه ورزش جودو در ایران بپردازد.

روش‌شناسی پژوهش

تحقیق حاضر از نوع ترکیبی است. علاوه بر این طرح انجام آن از نوع متوالی-اکتشافی است. بر اساس این طرح ابتدا داده‌های کیفی گردآوری و تحلیل می‌شوند، سپس در مرحله دوم داده‌های کمی گردآوری و تحلیل می‌شوند. درنهایت، هر دو تحلیل کیفی و کمی یکجا مورد تفسیر قرار می‌گیرند. جامعه آماری این پژوهش را در مرحله کیفی صاحب‌نظران (رئیس فدراسیون، معاونان فدراسیون و روسا و معاونان هیئت‌های استانی) که در بحث مدیریتی ورزش جودو دارای تخصص کافی بودند و در مرحله کمی نیز روسا و معاونان فدراسیون و هیئت‌های استانی و ورزشکاران نخبه که دارای سابقه قهرمانی کشور، آسیا و جهان بودند تشکیل می‌دادند که در بخش کیفی به‌منظور انتخاب نمونه‌های تحقیق، نمونه‌گیری به‌صورت هدفمند و بر اساس نمونه‌گیری نظری انتخاب شدند. اشباع نظری مبنای تعیین حجم نمونه بود و بر اساس آن با ۱۶ نفر مصاحبه شد. در بخش کمی نیز از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد و به‌منظور جمع‌آوری داده‌های پژوهش، ۵۲ نفر به‌عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شدند. از آنجایی که تحقیق حاضر ترکیبی بود در بخش اول این تحقیق از مصاحبه نیمه ساخت-یافته استفاده شد. سؤالاتی که در حین مصاحبه طرح گردید بر اساس مدل پارادایمی نظریه داده بنیاد اشتراوس و کوربین (۱۹۹۷) بود. در بخش کمی تحقیق نیز از پرسشنامه استفاده شد. ساختار این پرسشنامه بر اساس اطلاعات حاصل شده از بخش کیفی پژوهش تنظیم گردید. پرسشنامه موردنظر دارای ۶۵ گویه و ۱۱ مؤلفه می‌باشد که بر اساس طیف ۵ ارزش لیکرتی ارزش‌گذاری شد. در این طیف خیلی زیاد (امتیاز ۵)، زیاد (امتیاز ۴) تا حدودی (امتیاز ۳)، کم (امتیاز ۲) و خیلی کم (امتیاز ۱) را به خود اختصاص می‌داد. نتایج روایی و پایایی ابزار پژوهش در بخش نتایج به صورت کامل بیان شده است. برای تحلیل داده‌ها در بخش کیفی این پژوهش ابتدا از تحلیل جهت‌گیری استفاده گردید. در بخش کمی تحقیق نیز از آمار توصیفی (فراوانی و درصد) و استنباطی (برآزش مدل) به کمک نرم‌افزارهای Spss 23 و Smart PLS 3.2.7 انجام گرفت. لازم به ذکر است در روش آماری کمی تحلیل‌های آماری با سطح خطای ۰/۰۵ انجام گرفت.

یافته‌های پژوهش

در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌های بدست آمده از مصاحبه، از روش کدگذاری باز، محوری و گزینشی استفاده گردید. در این روش پس از گردآوری داده‌ها و تنظیم آن‌ها به صورت نوشتاری، بخش‌هایی از متن‌های نوشتاری مثل عبارت و یا جمله انتخاب و به صورت اطلاعات کدگذاری شده، شماره‌گذاری شدند. در ضمن کدگذاری باز، داده‌ها به بخش‌های مجزا خرد شدند و برای به دست آوردن مشابهت‌ها و تفاوت‌ها، با دقت بررسی شدند و پرسش‌هایی درباره پدیده‌ها که داده‌ها حاکی از آن‌اند، مطرح شدند. پس از تلخیص اولیه داده‌ها و حذف جملات زائد و تکراری از جملات مصاحبه، مفاهیم اولیه مصاحبه‌ها (مرحله کدگذاری باز) شامل ۶۵ کد باز بود. فرایند کدگذاری باز، در جدول شماره ۱ گزارش شده است.

جدول ۱. مفاهیم تولید شده در مرحله اول کدگذاری باز نظریه داده بنیاد

پرهزینه بودن ساخت و نگهداری اماکن تخصصی جودو	شفاف و مشخص نبودن منابع مالی ورزش جودو
عدم تدوین برنامه‌های عملیاتی مناسب برای توسعه جودو	کمبود درآمد برای فعالین (داور، مربی و ...) ورزش جودو
کنترل و نظارت غیر هدفمند در اجرای برنامه‌های فدراسیون جودو	کمبود اسپانسر برای ورزشکاران
بی‌دقتی در انتخاب صحیح اعضای فدراسیون و هیئت‌های ورزشی جودو	عدم تدوین استراتژی و برنامه‌های بلندمدت برای توسعه جودو
مدیریت نامناسب مربیان جودو	کمبود اسپانسر برای رویدادها
مدیریت نامناسب استعدادها و ورزشی در ورزش جودو	عدم بازگشت مناسب سرمایه برای افراد حمایت‌کننده
عدم کسب تجربه و درآمد از افزایش گردشگران فعال و غیرفعال از طریق ورزش جودو	مشارکت افراد بانگیزه قهرمانی و کسب جایگاه در مسابقات ورزشی جودو
نامناسب بودن اماکن موجود ورزشی برای ورزش جودو	حضور در مدارس
عدم توزیع عادلانه امکانات و تجهیزات در مناطق مختلف جغرافیایی	معرفی و آموزش از طریق رسانه‌ها
مشارکت دادن افراد بدون انگیزه بردو باخت	تهیه و توزیع کتب و نشریات
کمبود برنامه‌های جانبی سرگرمی برای جوانان و نوجوانان	طراحی پژوهش‌های مختلف دانشگاهی برای مطالعه جنبه‌های مختلف
مستمر و همیشگی نبودن رقابت‌ها در سطوح مختلف	شایع شدن ورزش‌های لوکس و پرهزینه
کمبود توجه جدی به مسابقات بانوان در سطوح مختلف	انتقال دانش و تجربه از طریق آموزش و پژوهش
ضعف در توزیع عادلانه رویدادها و مسابقات در مناطق مختلف کشور	برنامه‌ریزی مناسب جهت اجرای جشنواره‌ها
کاهش علاقه‌مندی به ورزش‌های رزمی در بین جوانان	نبود مشوق‌های فرهنگی و اقتصادی برای جذب اسپانسر
کاهش علاقه به فنون و ورزش‌های قابل کاربرد به عنوان دفاع شخصی	ایجاد و تقویت فضای شادی و امید از طریق مسابقات ورزشی جودو
کمبود حوزه‌های شغلی جهت اشتغال از طریق ورزش‌های رزمی	برنامه‌ریزی مناسب جهت اجرای جشنواره‌ها
عدم تدوین تقویم مسابقات منظم مسابقات ملی در سطوح مختلف	توجه جدی به مسابقات بانوان در سطوح مختلف و تقویت جایگاه آن

عدم انعکاس مناسب رویدادهای جودو در رادیو و تلویزیون	برگزاری مستمر و منظم رقابت‌ها در سطوح مختلف
پرداخت کم به ورزش جودو در رسانه‌های مکتوب	عدم توانمندسازی مربیان و عوامل فنی
عدم حضور مناسب جودو و انعکاس کم اخبار آن در فضای مجازی	عدم توانمندسازی ورزشکاران
تغییرات مدیریتی متعدد در فدراسیون جودو	عدم پرورش پاسخگویان کارآمد
تسلط ناکافی پاسخگویان بر امور جودو و مدیریت سازمان‌های ورزشی	تلاش ناکافی جهت منظم‌تر شدن رقابت‌های داخلی در رشته جودو
کمبود مربیان و عوامل فنی توانمند و دلسوز در ورزش جودو	بی‌توجهی کسب و بهبود جایگاه در مسابقات جهانی
بهره‌برداری نامناسب از توانمندی پیشکسوتان	کسب و بهبود جایگاه در المپیک
مدیریت نامطلوب در حوزه کشف و هدایت استعدادها موجود	عدم توسعه و توانمندی فدراسیون و هیئت‌های ورزشی
عدم تناسب اهداف با شرایط موجود	عدم اثربخشی برنامه‌ریزی‌های مدیریتی
مدیریت عملکرد و ارزیابی نامناسب	عدم اثربخشی در درآمدها و هزینه‌ها
کاهش جذب ورزشکاران و تماشاگران برای مسابقات و جشنواره‌ها در جودو	کاهش بازدید از مسابقات و نحوه اجرای بازی‌ها و مسابقات جودو
رایج شدن ورزش‌های پرطرفدار دیگر	رایج شدن ورزش‌های جدید
استفاده از نتایج پژوهش‌های موجود	کافی و وافی نبودن امکانات و تجهیزات مناسب و کافی برای توسعه جودو
سنگین بودن فعالیت‌های کاری و شغلی	استفاده از تکنولوژی و فضای مجازی برای پر کردن اوقات فراغت
شایع شدن زندگی ماشینی	

مفاهیمی که در مرحله کدگذاری اولیه استخراج شدند، جهت تشکیل مقوله‌های عمده در مرحله کدگذاری متمرکز یا ثانویه، مجدداً مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتیجه این تحلیل تولید ۱۱ مقوله عمده بود. این موارد به همراه هر کدام از مفاهیم و ریزمفاهیم مرتبط در جدول ۲ به نمایش درآمدند.

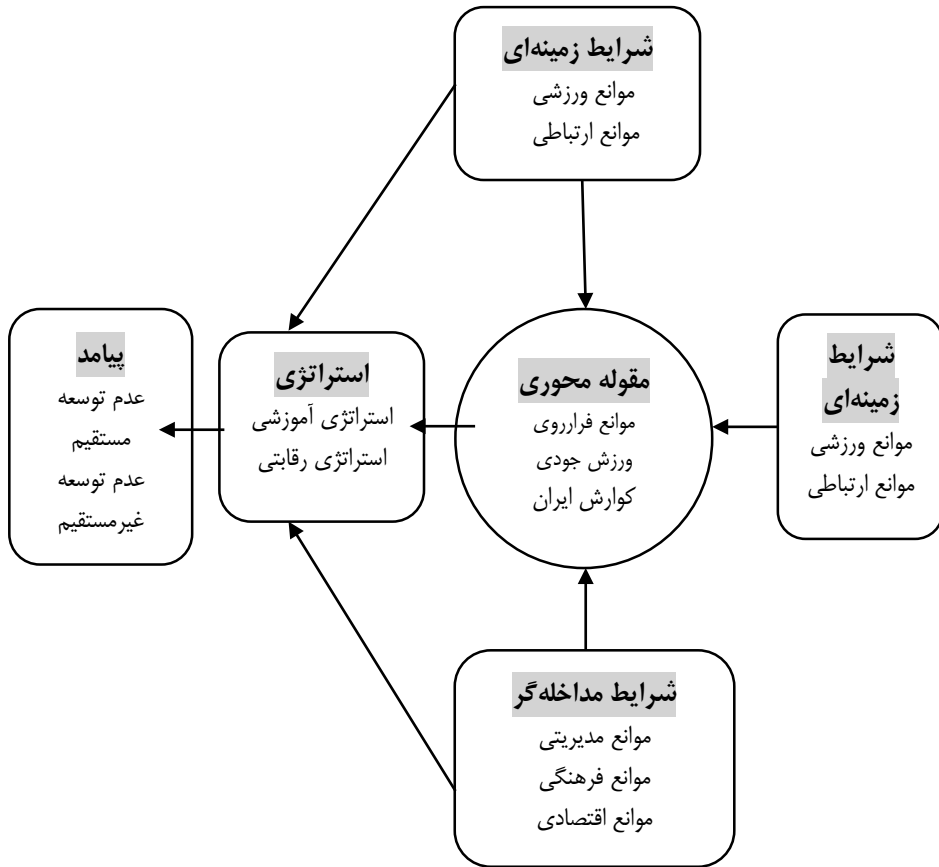
جدول ۲. نحوه شکل‌گیری مقولات به دست آمده از نظریه داده بنیاد (کدگذاری محوری)

مقولات	مفاهیم	کد اولیه
موانع روساختی	عدم برنامه‌ریزی	عدم تدوین استراتژی و برنامه‌های بلندمدت برای توسعه جودو
	مدون	عدم تدوین برنامه‌های عملیاتی مناسب برای توسعه جودو
	کنترل و نظارت غیر هدفمند در اجرای برنامه‌های فدراسیون جودو	
	بی‌دقتی در انتخاب صحیح اعضای فدراسیون و هیئت‌های ورزشی جودو	
موانع زیرساختی	گزینش نامناسب	مدیریت نامناسب مربیان جودو
	نیروی انسانی	مدیریت نامناسب استعدادهای ورزشی در ورزش جودو
	امکانات و تجهیزات	کافی و وافی نبودن امکانات و تجهیزات مناسب و کافی برای توسعه جودو
	عدم توزیع عادلانه امکانات و تجهیزات در مناطق مختلف جغرافیایی	نامناسب بودن اماکن موجود ورزشی برای ورزش جودو

مشارکت دادن افراد بدون انگیزه بردو باخت			
کمبود برنامه‌های جانبی سرگرمی برای جوانان و نوجوانان			
مستمر و همیشگی نبودن رقابت‌ها در سطوح مختلف	لیگ و مسابقات		
کمبود توجه جدی به مسابقات بانوان در سطوح مختلف			
ضعف در توزیع عادلانه رویدادها و مسابقات در مناطق مختلف کشور			
کاهش علاقه‌مندی به ورزش‌های رزمی در بین جوانان			
کاهش علاقه به فنون و ورزش‌های قابل کاربرد به‌عنوان دفاع شخصی	کاهش علاقه‌مندی به ورزش‌های رزمی	موانع ورزشی	
کمبود حوزه‌های شغلی جهت اشتغال از طریق ورزش‌های رزمی			
عدم تدوین تقویم مسابقات منظم مسابقات ملی در سطوح مختلف			
عدم انعکاس مناسب رویدادهای جودو در رادیو و تلویزیون	رسانه‌ها	موانع ارتباطی	
پرداخت کم به ورزش جودو در رسانه‌های مکتوب			
عدم حضور مناسب جودو و انعکاس کم اخبار آن در فضای مجازی			
تغییرات مدیریتی متعدد در فدراسیون جودو			
تسلط ناکافی پاسخگویان بر امور جودو و مدیریت سازمان‌های ورزشی	ضعف منابع انسانی		
کمبود مربیان و عوامل فنی توانمند و دلسوز در ورزش جودو		موانع مدیریتی	
بهره‌برداری نامناسب از توانمندی پیشکسوتان			
مدیریت نامطلوب در حوزه کشف و هدایت استعدادهاى موجود			
عدم تناسب اهداف با شرایط موجود	ضعف مدیران		
مدیریت عملکرد و ارزیابی نامناسب			
رایج شدن ورزش‌های جدید	ورزش‌های جایگزین		
رایج شدن ورزش‌های پرطرفدار دیگر			
شایع شدن ورزش‌های لوکس و پرهزینه		موانع فرهنگی	
سنگین بودن فعالیت‌های کاری و شغلی	فعالیت‌های جایگزین		
شایع شدن زندگی ماشینی			
استفاده از تکنولوژی و فضای مجازی برای پر کردن اوقات فراغت			
شفاف و مشخص نبودن منابع مالی ورزش جودو	مسائل مالی		
کمبود درآمد برای فعالین (داور، مربی و ...) ورزش جودو			
پرهزینه بودن ساخت و نگهداری اماکن تخصصی جودو		موانع اقتصادی	
کمبود اسپانسر برای ورزشکاران			
کمبود اسپانسر برای رویدادها	اسپانسرینگ		
عدم بازگشت مناسب سرمایه برای افراد حمایت‌کننده			
نبودن مشوق‌های فرهنگی و اقتصادی برای جذب اسپانسر			
حضور در مدارس	رسمی	آموزشی	
معرفی و آموزش از طریق رسانه‌ها			

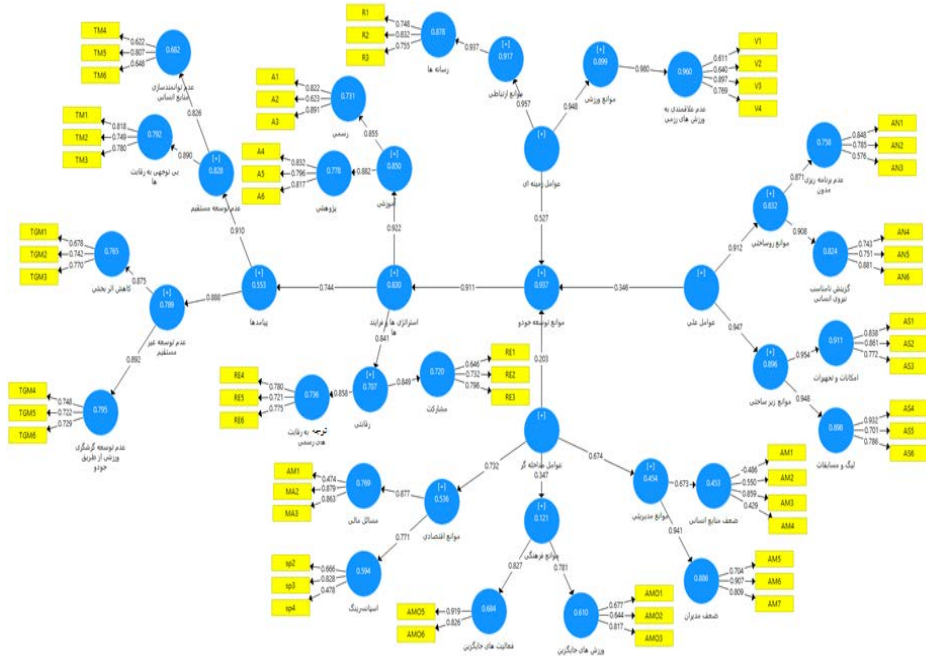
تهیه و توزیع کتب و نشریات		
طراحی پژوهش‌های مختلف دانشگاهی برای مطالعه جنبه‌های مختلف استفاده از نتایج پژوهش‌های موجود	پژوهشی	
انتقال دانش و تجربه از طریق آموزش و پژوهش		
برنامه‌ریزی مناسب جهت اجرای جشنواره‌ها	مشارکت	
مشارکت افراد بانگیزه قهرمانی و کسب جایگاه در مسابقات ورزشی جودو		
ایجاد و تقویت فضای شادی و امید از طریق مسابقات ورزشی جودو	رقابتی	
برگزاری مستمر و منظم رقابت‌ها در سطوح مختلف	توجه به رقابت	
توجه جدی به مسابقات بانوان در سطوح مختلف و تقویت جایگاه آن	رسمی	
برنامه‌ریزی مناسب جهت اجرای جشنواره‌ها		
عدم توانمندسازی مربیان و عوامل فنی	عدم توانمندسازی	
عدم توانمندسازی ورزشکاران	منابع انسانی	
عدم پرورش پاسخگویان کارآمد		عدم توسعه
تلاش ناکافی جهت منظم‌تر شدن رقابت‌های داخلی در رشته جودو	بی‌توجهی به	مستقیم
بی‌توجهی کسب و بهبود جایگاه در مسابقات جهانی	رقابت‌های رسمی	
کسب و بهبود جایگاه در المپیک		
عدم توسعه و توانمندی فدراسیون و هیئت‌های ورزشی	کاهش اثربخشی	
عدم اثربخشی برنامه‌ریزی‌های مدیریتی		
عدم اثربخشی در درآمدها و هزینه‌ها		عدم توسعه
کاهش بازدید از مسابقات و نحوه اجرای بازی‌ها و مسابقات جودو	عدم توسعه	غیرمستقیم
کاهش جذب ورزشکاران و تماشاگران برای مسابقات و جشنواره‌ها در جودو	گردشگری ورزشی	
عدم کسب تجربه و درآمد از افزایش گردشگران فعال و غیرفعال از طریق ورزش جودو	از طریق جودو	

در ادامه در مرحله کدگذاری گزینشی مدل موانع فراروی توسعه ورزش جودو در ایران در قالب روابط فی‌مابین شرایط علی، زمینه‌ای، مداخله‌ای، راهبردها و پیامدها گزارش شده است.

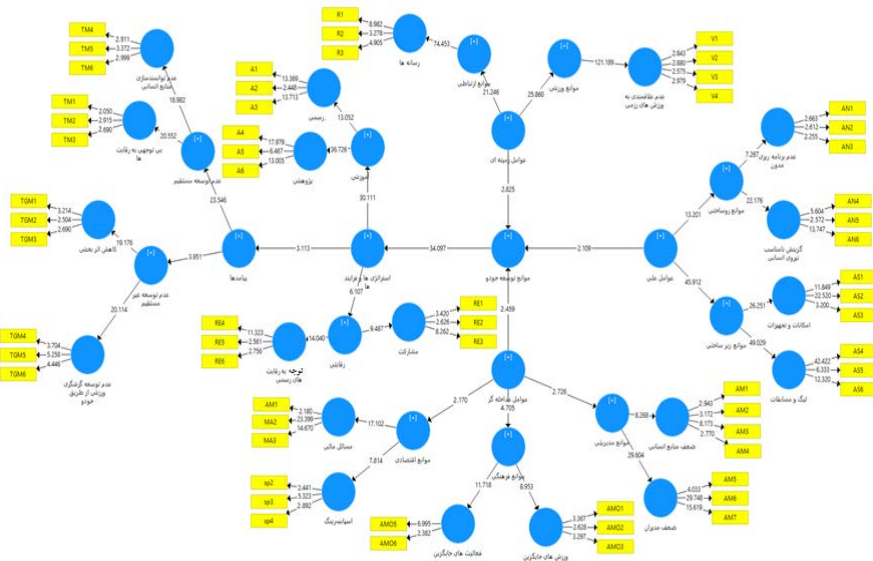


شکل ۱. مدل موانع فراروی توسعه ورزش جودو در ایران

در آزمون مدل ساختاری به منظور آزمون معناداری بارهای عاملی همان‌طور که در شکل ۲ و ۳ مشاهده می‌شود سؤالات (AS7-AS8-AMO4-SP1) مربوط به متغیرهای مکنون به دلیل اینکه بار عاملی آن‌ها کمتر از ۰/۴ بودند از مدل حذف گردیدند.



شکل ۲. مدل موانع فراروی توسعه ورزش جودو در ایران در حالت استاندارد



شکل ۳. مدل موانع فراروی توسعه ورزش جودو در ایران در حالت معناداری

برای بررسی همسانی درونی گویه‌ها از گزارشات مربوط به بارعاملی استفاده شد. بار عاملی مورد قبول ۰/۵ است. نتایج به دست آمده در شکل ۲ نشان می‌دهد بار عاملی تمام گویه‌ها بالاتر از میزان مطلوب هستند. بررسی معنی‌داری بارهای عاملی نیز در شکل ۳ با استفاده از آماره‌های t هر گویه نشان می‌دهد تمامی اعداد بالاتر از ۱,۹۶ در سطح ۰,۰۵ هستند؛ بنابراین تمامی گویه‌ها از نظر بار عاملی مقادیرشان معنادار می‌باشد.

برای بررسی روایی تشخیصی مدل از بررسی همبستگی بین متغیرهای پنهان استفاده شد. در این ماتریس از مقادیر میانگین واریانس استخراج شده جذر گرفته و آن‌ها را جایگزین اعداد ۱ یا قطر ماتریس می‌شود. جذر (در قطر ماتریس) قابل قبول باید بیشتر از همبستگی یک سازه با سازه‌های دیگر باشد. نتایج حاصل در جدول ۳ نشان می‌دهد همبستگی بین متغیرهای پنهان تأیید می‌شود.

جدول ۳. همبستگی بین متغیرهای پنهان

پیامد	موانع توسعه جودو	عوامل مداخله‌گر	عوامل علی	عوامل زمینه‌ای	استراتژی و فرایندها
استراتژی‌ها و فرایندها					۰/۹۰
عوامل زمینه‌ای				۰/۸۴	۰/۷۶
عوامل علی			۰/۷۶	۰/۷۸	۰/۷۷
عوامل مداخله‌گر		۰/۷۴	۰/۵۵	۰/۶۰	۰/۶۰
موانع توسعه جودو	۰/۷۰		۰/۷۳	۰/۸۲	۰/۸۹
پیامد	۰/۵۸	۰/۶۱	۰/۷۰	۰/۷۴	۰/۷۴

برای ارزیابی کلیت مدل از شاخص‌های پایایی ترکیبی، مقادیر واریانس استخراج شده، شاخص افزونگی و اشتراک استفاده شد.

جدول ۴. شاخص‌های ارزیابی کلیت مدل

شاخص اشتراک	شاخص افزونی	میانگین واریانس استخراج شده	پایایی ترکیبی	
۰/۷۴۸۸۳۷	۰/۷۳۳۸۷۰	۰/۸۲	۰/۸۶	استراتژی‌ها و فرایندها
۰/۳۸۸۶۴۳	۰/۷۵۴۷۱۶	۰/۷۲	۰/۸۸	عوامل زمینه‌ای
۰/۵۶۵۲۰۲	۰/۳۳۴۸۳۳	۰/۵۹	۰/۹۱	عوامل علی
۰/۹۱۴۱۶۲	۰/۷۱۱۴۴۸	۰/۵۶	۰/۷۱	عوامل مداخله‌گر
۰/۴۱۹۷۲۰	۰/۲۴۵۱۸۶	۰/۵۰	۰/۹۳	موانع توسعه جودو
۰/۶۵۰۳۹۸	۰/۴۷۱۳۹۱	۰/۵۳	۰/۸۵	پیامدها

شاخص‌های ارزیابی کلیت مدل معادله ساختاری با توجه به دامنه مطلوب این شاخص‌ها در مجموع بیانگر این است که مدل مفروض تدوین شده توسط داده‌های پژوهش حمایت می‌شوند، به عبارت دیگر برازش داده‌ها به مدل برقرار است و همه شاخص‌ها دلالت بر مطلوبیت مدل معادله ساختاری دارند.

جدول ۵. برآورد مسیر متغیرهای پژوهش

سطح معنی‌داری	ضریب تعیین (R ²)	ضریب معنی‌داری (STDEV)	ضریب مسیر (Beta)	فرضیات تحقیق
۰/۰۰۰		۲/۱۰۹	۰/۳۴۶	شرایط علی ← موانع توسعه جودو
۰/۰۰۰	۰/۹۳	۲/۸۲۵	۰/۵۲۷	شرایط زمینه‌ای ← موانع توسعه جودو
۰/۰۰۰		۲/۴۵۹	۰/۲۰۳	شرایط مداخله‌گر ← موانع توسعه جودو
۰/۰۰۰	۰/۸۳	۳۴/۰۹۷	۰/۹۱۱	موانع توسعه جودو ← استراتژی‌ها
۰/۰۰۰	۰/۵۵	۳/۱۱۳	۰/۷۴۴	استراتژی‌ها ← پیامد

با توجه به نتایج به دست آمده در جدول ۵ می‌توان گفت که شرایط علی ($\beta=0/34$ ، $t=2/10$)، زمینه‌ای ($\beta=0/52$)، مداخله‌گر ($\beta=0/20$ ، $t=2/82$) و موانع توسعه جودو ایران تأثیرگذار است. همچنین موانع توسعه جودو ایران بر استراتژی‌ها ($\beta=0/91$ ، $t=34/09$) و استراتژی‌ها بر پیامدها ($\beta=0/74$ ، $t=3/11$) تأثیر معناداری دارد.

بحث و نتیجه گیری

هدف از این پژوهش بررسی موانع توسعه ورزش جودو در ایران بود. توسعه ورزش به سیاست‌ها، فرآیندها و اقداماتی گفته می‌شود که از ترکیب آن‌ها تلاش می‌شود فرصت و تجارب ورزشی برای همه افراد جامعه در زمینه ورزش همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای فراهم شود. توسعه ورزش ملی بخشی مهم از توسعه اقتصادی-اجتماعی ملی است. در بخش ورزش حرفه‌ای و قهرمانی انواع سازمان‌های ورزشی در پرورش و مشارکت دادن ورزشکاران فعال هستند. برخی معتقدند که رشد کمی-کیفی یا توسعه‌یافتگی ورزش مدیون مؤلفه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جوامع است (۲۱). در این پژوهش پنج مقوله اصلی در ارتباط با موانع استراتژیک توسعه ورزش جودو در ایران شناسایی شد. نتایج تحقیق نشان داد که شرایط علی بر موانع فراروی توسعه ورزش جودو در ایران تأثیر معناداری دارند. در این تحقیق عوامل روساختی و زیرساختی که لزوم طراحی مدل موانع فراروی توسعه ورزش جودو کوارش در ایران را ایجاد نموده است، به عنوان شرایط علی در نظر گرفته شد. مقوله‌های علی باعث شکل‌گیری پدیده یا طبقه محوری می‌شوند. این شرایط مجموعه‌ای از طبقه‌هایی است که مقوله‌های اصلی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۲۲). شرایط علی خود متشکل از چهار مفهوم عدم برنامه‌ریزی مدون و گزینش نامناسب نیروی انسانی (موانع روساختی)؛ امکانات و تجهیزات؛ و لیگ و مسابقات (موانع زیرساختی) هستند. این یافته با این قسمت از پژوهش تندنویس و قاسمی (۱۳۸۶) که در رابطه با پیشرفت قهرمانی ژیمناستیک یک کشور عوامل ارتقای سطح دانش علمی و فنی مربیان، کنترل و نظارت بر فعالیت مربیان، استعدادیابی نوآموزان به روش علمی و تخصصی (موانع روساختی)؛ افزایش تأسیسات و سالن‌های مختص ژیمناستیک، تجهیز کامل سالن‌ها به امکانات تخصصی و کمک‌آموزشی را لازم می‌داند (موانع زیرساختی) همسو است (۲۳). همچنین نتایج محققان دیگری همچون کیخسروی یزد (۱۳۹۲)، خالدی فر (۱۳۹۷)، هولیان و گرین (۲۰۰۸)، روو و همکاران (۲۰۱۶) و نودهی و همکاران (۲۰۱۷) (۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷ و ۱۸) نیز با نتایج تحقیق در این بخش همسو می‌باشد. موانع توسعه ورزش جودو طبق نتایج این تحقیق نبود برنامه استراتژیک و بلندمدت برای توسعه این دو ورزش بوده است. در واقع عدم کنترل و نظارت هدفمند در اجرای برنامه‌ها از جمله ضعف‌های برنامه‌ریزی در ورزش جودو ایران می‌باشد همان‌گونه که کیخسروی یزد (۱۳۹۲) بیان می‌دارد که نبود مدیریت و برنامه‌ریزی کلان، موانع اقتصادی و مالی از جمله موانع توسعه هندبال در سبزوار می‌باشد (۲۴). دیگر مانع علی توسعه ورزش جودو نبود منابع مالی در راستای استعدادیابی رشته ورزشی جودو می‌باشد. در واقع نبود بودجه اختصاصی و هدفمند برای توسعه ورزش جودو از جمله موانع توسعه به شمار می‌آید. در رابطه با حمایت مالی نیز به همین صورت می‌باشد. خالدی فر (۱۳۹۷) نیز استعدادیابی را از جمله مهم‌ترین عوامل توسعه ورزش فوتبال بانوان ایران بیان نموده است (۲۵). هولیهان و گرین (۲۰۰۸) نیز استعدادیابی را جزو توسعه و ارتقاء راهبردی ورزشکاران جوان می‌داند (۲۶). بدین صورت اختصاص منابع مالی به توسعه ورزش

جودو در بخش استعدادیابی اهمیت پیدا می‌کند و اگر مدیران و مسئولان در این رابطه اقدام کنند کمک شایانی به توسعه ورزش جودو می‌کنند. بر این اساس پیشنهاد می‌شود مدیریت و برنامه‌ریزی درستی در زمینه مالی صورت گیرد و بودجه کافی به استعدادیابی اختصاص یابد و یا تجهیزات لازم جهت توسعه ورزش جودو در کشور بنا نهاده شود تا سبب بهبود حمایت مالی شود. فراهم نبودن امکانات و تجهیزات بر برگزار شدن یا نشدن رقابت‌ها و نیز کیفیت آن‌ها تأثیر مستقیم و بسزایی دارد چنانچه مستمر و همیشگی نبودن رقابت‌ها، ناتوانی در برگزاری رقابت‌های بانوان، ناتوانی در ارائه برنامه‌های جانبی جهت سرگرمی جوانان و نوجوان و مواردی از این دست بر کیفیت برگزاری رقابت‌ها تأثیر مستقیم دارد. با استناد به نتایج دیگر محققان و نتایج این تحقیق می‌توان گفت برنامه‌ریزی بلندمدت، تأمین بودجه جهت تحقق آنچه از محل بودجه دولتی و خصوصی و چه از طریق حمایت مالی، استعدادیابی و تأمین تجهیزات موردنیاز ورزش جودو از شرایط علی توسعه این رشته ورزشی می‌باشد. لذا پیشنهاد می‌گردد با بهره‌گیری از تجارب کشورهای موفق در این زمینه و بومی‌سازی آن تجارب زمینه توسعه ورزش جودو در کشور فراهم گردد.

همچنین نتایج تحقیق نشان داد که شرایط زمینه‌ای بر موانع فراروی توسعه ورزش جودو کوارش در ایران تأثیر معناداری دارند. مقوله‌های موانع ورزشی و موانع ارتباطی نیز به‌عنوان عوامل زمینه‌ای در رابطه با موانع فراروی توسعه ورزش جودو کوارش محسوب می‌شود. عوامل زمینه‌ای شرایط خاصی هستند که بر راهبردها تأثیر می‌گذارند (۲۲). عوامل زمینه‌ای خود متشکل از دو مفهوم کاهش علاقه‌مندی به ورزش‌های رزمی (موانع ورزشی) و رسانه‌ها (موانع ارتباطی) هستند. نتایج این تحقیق با تحقیقات حیدر زاده (۱۳۹۱)، عراقی و کاشف (۱۳۹۳)، عیدی پور و همکاران (۱۳۹۴)، خالدی فر (۱۳۹۷) و روو و همکاران (۲۰۱۶) (۲۸، ۲۹، ۳۰، ۲۵ و ۲۷) همسو می‌باشد. کاهش علاقه‌مندی به ورزش‌های رزمی به دلیل عدم اطلاع‌رسانی و ضعف در معرفی این نوع از رشته‌ی ورزشی می‌باشد. ورزش جودو به‌عنوان یک ورزش رزمی در بین افراد مخاطبان خاص خود را دارد. گاهاً افراد و خصوصاً نوجوانانی که قصد ادامه دادن یک رشته ورزشی تا سطح قهرمانی را دارند از ماهیت این رشته ورزشی بی‌اطلاع هستند که این موضوع در میان ورزشکاران زن بیشتر مشهود است. لذا وظیفه معرفی این رشته و جذب ورزشکار برای آن از جمله اقداماتی است که می‌تواند افراد زیادی را به دلیل ماهیت رزمی آن به خود جذب کند. برای این کار می‌توان مسابقات منطقه‌ای و ملی را به‌صورت نظام‌مند در کشور برگزار نمود تا راهی برای شرکت بیشتر در مسابقات بین‌المللی و جهانی باز شود اما وظیفه معرفی و گسترش این رشته و بازتاب مسابقات آن بر عهده رسانه‌ها می‌باشد. در این زمینه خسروی زاده (۱۳۸۷) در تحلیل سوات کمیته‌های ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران نشان داد این کمیته‌ها با تنگناها و چالش‌هایی هم چون فقدان حق پخش تلویزیونی و رویکرد مناسب رسانه‌ای در ورزش کشور مواجه است (۳۱). خالدی فر (۱۳۹۷) هم توجه کمتر رسانه‌ها به مرئیان زن نسبت به مرئیان مرد جزو عوامل مؤثر بر توسعه فوتبال بانوان ایران بیان کرده است (۲۵). لذا باید گفت رسانه نقش بسیار مهمی در توسعه یک رشته ورزشی ایفا می‌کند، نقشی که تقریباً می‌توان گفت بدون آن رشته ورزشی هرچند جذاب هم باشد، مخاطبان خود را از دست می‌دهد. به‌همین دلیل استفاده مؤثر از رادیو، تلویزیون، پوشش رقابت‌های زنده جودو و همچنین استفاده از دیگر

رسانه‌ها همچون روزنامه و مجلات جهت بازتاب رقابت‌های این رشته ورزشی می‌تواند به توسعه این ورزش در کشور کمک کند.

نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که شرایط مداخله‌گر نیز بر موانع فراروی توسعه ورزش جودو کوارش در ایران تأثیر معناداری دارند. مقوله‌های موانع مدیریتی، موانع فرهنگی و موانع اقتصادی به‌عنوان شرایط مداخله‌گری عمل می‌کند که در صورت رفع این موانع توسعه ورزش جودو ایران بهبود می‌یابد. عوامل مداخله‌ای شرایط زمینه‌ای عمومی هستند که بر راهبردها تأثیر می‌گذارند (۲۲). در این پژوهش مقوله عمده عوامل مداخله‌ای خود متشکل از شش ضعف منابع انسانی و ضعف مدیران (موانع مدیریتی)؛ ورزش‌های جایگزین و فعالیت‌های جایگزین (موانع فرهنگی)؛ مسائل مالی و حمایت مالی (موانع اقتصادی) هستند. نتایج این فرض با تحقیقات خسروی زاده (۱۳۸۷)، فخری (۱۳۹۱)، حیدر زاده (۱۳۹۱)، کیخسروی یزد (۱۳۹۲)، منافی (۱۳۹۴)، هولیان و گرین (۲۰۰۸) و نودهی و همکاران (۲۰۱۷) (۳۱، ۳۲، ۲۸، ۲۴، ۳۳، ۲۶ و ۱۸) همسو می‌باشد. مهم‌ترین سرمایه هر سازمانی، منابع انسانی آن می‌باشند که در رأس آن مدیر سازمان قرار دارد. ضعف در منابع انسانی خسارت گاهاً جبران‌ناپذیری را برای سازمان به همراه دارد. مدیران به‌عنوان سکان‌داران سازمان نقش بسیار مهمی در توسعه و پیشرفت یک رشته ورزشی ایفا می‌کنند؛ اما ضعف بزرگی که در اکثر رشته‌های ورزشی شاهد آن هستیم تغییر مدیران در بازه زمانی کوتاه‌مدت می‌باشد. این امر سبب می‌شود با آمدن مدیر جدید همه چیز در رابطه با توسعه ورزش جودو تقریباً از اول آغاز گردد. از طرفی گاهاً افرادی به سمت مدیریت این رشته درآمده‌اند که اطلاعات تخصصی در زمینه علم مدیریت نداشته‌اند و همچنین کمبود مربیان متخصص و دلسوز در این زمینه نیز در کاهش توسعه ورزش جودو بی‌اثر نبوده است. در سطح مدیریت منابع انسانی که در رأس آن مربیگری مهم‌ترین نقش را ایفا می‌کند طبق نتایج مصاحبه‌های این تحقیق کاستی‌ها و ضعف‌هایی وجود دارد. ضعف مدیریت منابع انسانی در جودو کشور سبب شده فرآیند استعدادیابی به‌درستی انجام نشود و از تجربه پیشکسوتان این رشته در امر مدیریت بهره‌ای برده نشود. این در حالی است که کشورهای اروپایی، چنانکه هولیهان و گرین (۲۰۰۸) گزارش نموده‌اند برای بحث مربیگری ارزش ویژه‌ای قائل‌اند (۲۶). هم‌چنین نودهی و همکاران (۲۰۱۷) نیز در پژوهشی با عنوان شاخص‌های رشد منابع انسانی برای فدراسیون جودو و کوارش ایران بیان کردند انگیزش، آموزش و ارتقاء، ارزیابی عملکرد و جذب منابع انسانی که چهار عامل (به ترتیب اولویت) توسعه منابع انسانی در فدراسیون جودو و کوارش ایران می‌باشد (۱۸). از طرفی با توجه به محدود بودن بودجه دولتی، مدیران ورزش جودو مانند اکثر رشته‌های ورزشی دیگر باید به مبحث حمایت مالی توجه ویژه‌ای مبذول کنند. کیخسروی یزد (۱۳۹۲) نیز بیان نموده‌اند عدم برنامه جهت حفظ طولانی‌مدت اسپانسر از جمله موانع توسعه ورزش می‌باشد (۲۴) زیرا اسپانسرها تمایل دارند رقابت‌های جذاب و رقابت‌هایی که ورزشکاران ایران در آن قوی ظاهر شوند را حمایت مالی کنند. از نظر عبد زاده (۱۳۹۳) عدم حمایت کافی از بازیکنان و نداشتن امنیت شغلی آنان از جمله موانع و محدودیت‌های توسعه والیبالی در استان آذربایجان غربی بود (۳۴). در واقع به دلیل ماهیت رزمی این رشته ورزشی، اگر مسئولان حمایت کافی را از ورزشکاران این رشته به عمل نیاورند، دیگر رشته‌های ورزشی

که مخاطره کمتری دارند و یا حتی مخاطب بیشتری دارند در همان سطح مبتدی جایگزین ورزش جودو برای ورزشکاران شده و در نتیجه ورزشکاران ورزش جودو را در سطح حرفه‌ای دنبال نخواهد کرد. از دیگر سو، در سطح همگانی نیز با روی کار آمدن ورزش‌های لوکس و بی‌خطر و نیز با ظهور تکنولوژی و بازی‌های رایانه‌ای که افراد راحت‌تر جذب این ورزش‌ها می‌شوند، در صورت عدم توجه و فراهم نبودن امکانات و امتیازات ویژه برای ورزشکاران جودو این رشته مخاطبان خود را از دست می‌دهد. هولیان و گرین (۲۰۰۸) بیان کردند در رابطه با استراتژی‌های توسعه سازمان و تشکیلات اداری ورزش برتر در فرانسه وجود آموزشگاه ملی جهت تعلیم افراد، آموزش سطح پیشرفته ورزشکاران، حمایت از مربیان و ایجاد واحدهای تحقیقی برای آنان و نیز حمایت از زندگی شغلی ورزشکاران حرفه‌ای از جمله عوامل توسعه چهار رشته ورزشی اسب‌سواری، اسکی و ورزش‌های کوه‌نوردی و قایقرانی در فرانسه می‌باشد (۲۶). این موضوع که دولت آموزشگاه‌های ملی جهت پرورش یک رشته ورزشی ایجاد کند به نوبه خود می‌تواند مسیر توسعه آن رشته ورزشی را هموار کند.

همچنین نتایج تحقیق نشان داد که استراتژی‌های موانع فراروی توسعه ورزش جودو در ایران باید جهت برطرف نمودن موانع فراروی توسعه ورزش جودو تدوین شوند. استراتژی یا راهبردها کنش‌ها یا برهم کنش‌های خاصی هستند که از پدیده محوری منتج می‌شود (۲۲). در این پژوهش مقوله عمده راهبردها خود متشکل از چهار مفهوم استراتژی‌های رسمی، استراتژی‌های پژوهشی (استراتژی‌های آموزشی)؛ مشارکت و توجه به رقابت رسمی (استراتژی‌های رقابتی) هستند. نتایج این فرض با تحقیقات منافی (۱۳۹۴)، خالدی فر (۱۳۹۷)، هولیان و گرین (۲۰۰۸) و نودهی و همکاران (۲۰۱۷) (۳۳، ۲۵، ۲۶ و ۱۸) همسو می‌باشد. جدای از بحث حمایت مالی، مدیریت و مواردی از این دست فدراسیون جودو نقش بسزایی در توسعه رشته ورزشی جودو ایفا می‌کند. در واقع اگر این فدراسیون برنامه‌های مناسبی جهت آموزش این رشته در اقصی نقاط کشور، پژوهش در این رشته و برگزاری جشنواره‌ها و رقابت‌های رسمی جهت توسعه آن داشته باشد می‌توان امیدوار بود این رشته ورزشی با جذب مخاطبان بیشتر در کشور و شناسایی استعدادها و ناساخته و برتر می‌تواند توسعه بیشتری پیدا کند. مسئولان ورزش جودو نیز می‌توانند با ایجاد نوآوری در زمینه برگزاری مسابقات جودو با ایجاد جذابیت مخاطبان بیشتری را جهت تماشای رقابت‌های جودو گرد هم آورند. در واقع به دلیل ماهیت رزمی این رشته می‌توان با ایجاد جوی رقابتی و با برگزاری مسابقات لیگ‌های شهرستانی و استانی در سطح نوجوانان و جوانان به‌صورت منظم زمینه توسعه این رشته را فراهم نمود. همچنین بی‌توجهی‌هایی که به مسابقات بانوان و نیز توزیع عادلانه میزبانی رویدادها و مسابقات در سطح کشور شده است از دیگر موانع رقابتی ورزش جودو به حساب می‌آیند. خالدی فر (۱۳۹۷) بیان می‌دارد؛ موانع فرهنگی و اجتماعی مانع توسعه ورزش فوتبال بانوان است (۲۵). در جودو نیز ممکن است این مانع حاکم باشد و چه بسا به دلیل رزمی بودن رشته، این مانع تأثیرگذارتر باشد. لذا بخش فرهنگی فدراسیون می‌بایست با نشر کتب و بروشورهایی به معرفی و آموزش هرچه بیشتر این رشته ورزشی همت گمارد. باید در نظر داشت برای توسعه ورزش جودو توجه و اهمیت به بانوان، کمک شایانی به پیشبرد هرچه بیشتر توسعه این رشته خواهد داشت. با آموزش و اطلاع‌رسانی‌های

مشمّر ثمر باید از اثرات منفی موانع اجتماعی و فرهنگی برای حضور بانوان در رقابت‌های رزمی جودو بیش‌ازپیش کاست تا بانوان نیز هرچه بیشتر جذب این رشته ورزشی شوند. هولیان و گرین (۲۰۰۸) بیان می‌دارند جایگاه بسیار خوب ورزش فرانسه در جهان مدیون وجود محل‌های آموزش ملی به همراه اسکان ورزشکاران و مربیان و توجه به حقوق آنان می‌باشد. در این مکان‌ها ورزشکاران نخبه فرانسه به واسطه برنامه‌های آموزشی و تعلیمی ارائه‌شده بر مبنای انفرادی، نه تنها ورزش خود را توسعه می‌دهند بلکه به پیشبرد و گسترش شغل و حرفه خود نیز کمک می‌نمایند (۲۶). این مسئله بسیار مهم است که برای آموزش ورزشکاران و تشویق آنان به شرکت در این دوره‌ها وسایل امکاناتی آنان را نیز از جمله حقوق و مزایا را فراهم کنیم. مادامی که در ایران ورزشکاران حرفه‌ای به لحاظ شغلی حمایت مالی نشوند توسعه ورزش جودو بسیار سخت خواهد بود؛ زیرا ورزشکاران حرفه‌ای که تمام وقت و انرژی خود را برای آموزش و تمرین صرف می‌کنند، به آرامش خیال در رابطه با حقوق و شغل خود نیاز دارند. بر این اساس پیشنهاد می‌شود تا مکان‌هایی با حمایت وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون جودو و کوراش برای اسکان و آموزش ورزشکاران مستعد و تحقیق و توسعه مربیان از سراسر کشور ایجاد شود.

درنهایت نتایج تحقیق نشان داد که ضعف استراتژی‌های اتخاذشده در قبال موانع فراروی توسعه ورزش جودو در ایران بر پیامدها تأثیر معناداری دارند. زیر مقوله‌های عدم توسعه مستقیم و عدم توسعه غیرمستقیم به‌عنوان پیامد و نتیجه حاصل از این مدل در نظر گرفته شده است. پیامدها عامل خروجی حاصل از استخدام راهبردها است (۲۲). در این پژوهش مقوله عمده پیامدها خود متشکل از چهار مفهوم عدم توانمندسازی منابع انسانی و بی‌توجهی به رقابت‌های رسمی (عدم توسعه مستقیم) و کاهش اثربخشی و عدم توسعه گردشگری ورزشی از طریق جودو (عدم توسعه غیرمستقیم) می‌باشد. نتایج این فرض با تحقیقات خالدی فر (۱۳۹۷) و یزید (۲۰۱۴) (۲۵ و ۶) همسو می‌باشد. اگر راهبردهای توسعه ورزش جودو در کشور که شامل آموزش‌ها و برگزاری رقابت‌ها به‌درستی برگزار گردد، می‌توان شاهد توسعه مستقیم و غیرمستقیم این رشته ورزشی در سطح ملی بود. درواقع اگر سیستم مدیریتی رشته ورزشی جودو به‌درستی انتخاب شود و مبتنی بر تجربه این رشته ورزشی و علم مدیریت باشد می‌توان امیدوار بود مربیان و عوامل فنی این رشته نیز به‌درستی انتخاب خواهند شد و در پی آن ورزشکاران توانمند و مستعدی تربیت خواهند شد. همچنین اگر رقابت‌های منظم و سازمان‌یافته‌ای در کشور از طریق فدراسیون و هیئت‌های جودو برگزار شود به دلیل رسمی بودن این رقابت‌ها جذابیت آن نیز بیشتر خواهد شد و با قوت رقابت‌های داخلی زمینه شرکت در رقابت‌های خارجی نیز تقویت خواهد شد. لذا بدون معرفی و ارزش‌آفرینی برای رشته جودو تحقق آن ممکن نخواهد بود و این شناخت درگرو آموزش و برگزاری رقابت‌ها می‌باشد. از طرفی به‌واسطه توسعه ورزش جودو در کشور و جذب تماشاگر کشور شاهد گردشگران داخلی و خارجی خواهد بود که به درآمدزایی منجر خواهد شد. همچنین به‌واسطه برگزاری رقابت‌ها، کیفیت سالن‌ها و تجهیزات این رشته ورزشی رو به بهبود خواهد رفت و این خود تأثیر مهمی در توسعه این رشته رزمی خواهد داشت. برای توسعه ورزش قهرمانی رفع موانع افزایش شرکت در ورزش قهرمانی، ایجاد محیطی مناسب برای ارتقای توانایی‌های افراد، کمک و هدایت ورزشکاران قهرمان مرد و زن برای

کسب موفقیت در سطح جهان از طریق شیوه‌های عادلانه و اخلاقی، استراتژی‌های اثرگذار می‌باشند. لذا آموزش‌های ورزش جودو باید بدون سوگیری و برای مردان و زنان یکسان باشد. هم‌چنین به‌گونه‌ای باشد که تمام کشور را پوشش دهد و شانس آموزش را برای هر قشری فراهم آورد تا بدین‌صورت شاهد توسعه مستقیم و غیرمستقیم این رشته ورزشی در کشور باشیم. در این رابطه می‌توان از تجربیات مربیان خارجی، مربیان بدن‌سازی، کارشناس تغذیه و روان‌شناسان ورزشی بهره گرفت و با افزایش ساعات و تعداد جلسات تمرینی، حمایت معنوی از مربیان و ورزشکاران، بهره‌گیری از افراد متخصص و تحصیل‌کرده تربیت‌بدنی، گسترش ارتباطات با فدراسیون جهانی و کشورهای صاحب‌نام، راه‌اندازی کمیته تحقیقات، وجود برنامه‌ریزی بلندمدت و هدفدار، حضور مدیران اهل فن و مجرب، حمایت وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک، حمایت مالی ورزشکاران، حمایت مالی مربیان و جذب اسپانسر، نظام آموزشی یکپارچه، توسعه جودو در مدارس، افزایش بودجه فدراسیون جودو و استفاده مؤثر از تبلیغات و برگزاری مسابقات و اردوها موانع توسعه ورزش جودو را رفع نموده و زمینه‌های توسعه و گسترش رشته ورزشی جودو در کشور را فراهم نمود.

References

1. De Bosscher, V. De Knop, P. Van Bottenburg, M. Shibli, S. & Bingham, J. (2009). Explaining international sporting success: An international comparison of elite sport systems and policies in six countries. *Sport management review*, 12(3), 113-136.
2. Javadipour, M. (2015). The Challenges of Championship Sport Management in Iran, *Sport Management Studies*, 30, 13-34. [Persian].
3. Abasi, H, Khanmoradi, S, Aydi, H (2017). Strategic Pathology of the General Department of Sports and Youth of Kermanshah Province in the field of sports Based on the SWOT model, 8(6), P: 892. [Persian].
4. Alidoust, E, Sajjadi, N, Mahmoudi, A, Saatchian, V. (2013). Investigating the priorities and strategies for the development of the country's judo championship sports. *Journal of sport management*. 6(2): 231-246. [Persian].
5. Farahani, A; Keshavarz, L; Sadeghi, A. (2016). Development of strategies for the development of Iranian championship sports, *applied research in sports management*, 5 (3), 125-140. [Persian].
6. Yazid, L. I. (2014). Sport development; The Nigerian way: A review. *Int J Phys Educ Sport Heal IJPESH*, 1(4), 20-4.
7. Green, B. C. (2005). Building sport programs to optimize athlete recruitment, retention, and transition: Toward a normative theory of sport development. *Journal of sport management*, 19(3), 233-253.

8. Bergsgard, N. A. Houlihan, B. Mangset, P. Rommetvedt, H. & Nodland, S. I. (2007). *Sport policy: A comparative analysis of stability and change*, London: Butterworth-Heinemann. 19-37
9. Sajjadi, N. (2009). *Management of Sports Organizations*, Tehran: Samt Publication. P: 48 [Persian]
10. Sotiriadou, P. Filo, K. & Kunkel, T. (2018). Challenges to sport development and sport participation from sport managers' perspectives. *International Journal of Sport Management and Marketing*, 18(4), 267-284.
11. Mackintosh, C. & Darko, N. (2018). Challenges and constraints in developing and implementing sports policy and provision in Antigua and Barbuda: which way now for a small island state. In *Sport Policy in Small States* (pp. 57-82). Routledge.
12. L. Nolte, P. & Hollander, W. (2018). A comparative analysis of elite sport systems of national judo federations in Great Britain, South Africa and The Netherlands. *African Journal for Physical Activity and Health Sciences (AJPHEs)*, Volume 25 Number 2, Jun 2019, p. 272 – 290.
13. L. Nolte, P. Burnett, C. Hollander, W. (2017). Perspective of coaches on LTAD of elite judo athletes: A comparative analysis. *African Journal for Physical Activity and Health Sciences (AJPHEs)*. Vol 39 No 1:2.
14. Sotiriadou, K. (2012). The roles of high-performance directors within national sport organizations. In K. Sotiriadou & V. De Bosscher (Eds.), *Managing high performance sport* (pp. 1-14). London: Routledge.
15. A. Farahani, Lo. Keshavarz, A. Sadeghi. (2017). Design and Development Strategy of Sports Exercise Championship of Iran, *Applied Research of Sport Management*, 5.(3), 125-140
16. Mankersi, Sh, Safania, A, Ghasemi, H. (2015). Identification of Challenges of Iran's Championship Sport in the Fields of Olympic Medal, *Strategic Studies of Sports and Youth*, 14 (27), 1-27. [Persian].
17. Imanzadeh, R, Khodayari, A, Ghasemi, H, Rasekh, N. (2020). "The Effective Factors of the Development of Taekwondo in Iran and Presenting the Model". *Annals of Applied Sport Science*, In Press Articles, doi: 10.29252/aassjournal.743.
18. Noudehi, M. Dousti, M. Razavi, S. M. H. & Kalateh Seifari, M. (2017). Human Resource Development Indicators for the Iranian Judo Federation. *Annals of Applied Sport Science*, 5(3), 95-102.
19. Alidoost Qahfarokhi, E; Sajjadi; N; Mahmoudi; A; Saatchian; V. (2014). A Study of the Priorities and Strategies for Advancement of the Judaism Sport Championship, *Sport Management Journal*, 6 (2), 231-246. [Persian].

20. Haji Akhondzadeh, M. (2012). Comparison of Barriers to Championship Judo sport Development from the Perspectives of Experts and National Athletes, Master's Thesis, Tehran University. Abstract. [Persian].
21. Ghahfarokhi E. A, Sajjadi, S.N, Mahmoudi. A, Sa'atchian. V (2014). Evaluation of Development Priorities and Strategies of Judo. 6(2). 231-246.
22. Rezaei, sh, (2017). Designing a Revenue Model for Iranian Football Clubs: With Grounded Theory Approach. Applied Research of Sport Management. 6(3), 101-116. [Persian].
23. Tondnevis, F, Ghasemi, H. (2007). Comparison of athletes, coaches 'and experts' views on strategies for sports development in the country's gymnastics championship, Quarterly Olympiad, 15 (4), 17-29. [Persian].
24. Kykhosrovi, A; Moain Fard, M; Hamedinia, M; Shoushinasab, P. (2018). Barriers of Handball Development in Sabzevar and Presenting Strategies, management and development of sport, 6 (3), 134-151. [Persian]
25. Khaledifar, R. (2018). Identifying the Factors Affecting the Development of Iranian Women's Soccer, Master's thesis, Mazandaran University. P: 26. [Persian].
26. Houlihan, B. & Green, M. (2008). Comparative Elite Sport Development: Systems, Structures and Public Policy, published by Elsevier Ltd. translated by Gharakhanlu. R, Gharakhanlu, E Anousheh, M. National Olympic Committee of the Islamic Republic of Iran 148-164. [Persian].
27. Rowe, K. Shilbury, D. Ferkins, L. & Hinckson, E. (2016). Challenges for sport development: Women's entry level cycling participation. Sport Management Review, 19(4), 417-430.
28. Heidarzadeh, B. (2012). Identification and Prioritization of the Barriers to the Development of Free and Far Eastern Ferries in Ilam Province, Master's Thesis, Razi University. P: 42. [Persian]
29. Araqi, M, Kashef, M. (2014). Challenges for the development of universal sport in Iran and its strategies, sports management, 4 (6), 643-655. [Persian].
30. Eidipour, K, Khazaee, A, Arian, E, Gholami Turksoluyeh, S. (2015). Challenges and obstacles to the development and development of soccer sports in the provinces of the west of the country, Organizational behavior management in sport research, 2 (1), 57-64. [Persian].
31. Khosravizadeh, E, Hamidi, M. Yadollahi, J, Khabiri, M (2012). Developing strategies and determining strategic situation of NOC of Islamic Republic of Iran. 1(1). 11-25.
32. Fakhri. F. (2012). Investigating the factors affecting the development and performance of championship sports in Iran. Master's Thesis, Tabriz University. 35-40. [Persian].

33. Manafi. F, Ramezaninezhad. R, GoharRostami. H, Dastoom. S (2017). Analyzing the development trend of Iranian collegiate athletics from the first to fifth macro development programs. sport management and development. 6(1). 67-86. [Persian].
34. Abdzadeh F, Kashef. S.M, Moharramzadeh.M(2018) Investigation of barriers and limitations of volleyball development in west Azerbaijan. sport psychology & management investigations. 10(4). 123-137. [Persian].

Designing a Model of Obstacles to the Development of Judo in Iran

Alireza Amiri¹, Shrin Zardoshtian*²

Abstract

Objective: In recent years, we have witnessed some successes and failures of our country's national judo players in major international competitions, including the World competitions and Olympic Games, which have caused a lot of concern among sports officials. The aim of this study was to design a model of obstacles to the development of judo in Iran.

Methodology: The study is of a mixed type with an exploratory sequential design. The statistical population of this research was composed of 16 experts in the qualitative phase, and 52 heads and vice presidents of the federation, provincial sports delegations, and elite athletes in the quantitative phase, all selected through a targeted sampling method. A semi-structured interview based on Strauss & Corbin's (1997) Grounded Theory and a researcher-made questionnaire based on the results of the qualitative section were used in the qualitative and quantitative phases of this study, respectively. To analyze the data in the qualitative section, directional analysis was used and in the quantitative part, the structural equation model was utilized with the help of Smart PLS 3.2.7 software.

Results: The results of the qualitative section showed that the main category of the research is obstacles to the development of judo in Iran, which includes 65 codes and 11 subcategories such as structural obstacles, infrastructural obstacles, sports obstacles, communicational obstacles, management obstacles, cultural obstacles, economic obstacles, educational obstacles, competitive obstacles, lack of direct development, and lack of indirect development in the form of five main categories of causative conditions, contextual conditions, interveners, strategies, and consequences. The findings of the quantitative section also showed that causative conditions ($\beta=0.34$, $t=2.10$), contextual conditions ($t=0.22$, $\beta=0.52$), and intervening conditions ($\beta=0.20$, $t=2.45$) affected the obstacles to the development of judo in Iran. Also, the obstacles to Iran's judo and Kurash development have a significant effect on strategies ($\beta=0.91$, $t=34.09$) and strategies on outcomes ($\beta=0.74$, $t=3/113$).

Conclusion: The causal, contextual, and intervening conditions can affect the obstacles to the development of judo in Iran, and the Federation of Judo and Kurash of Iran can achieve the desired outcomes in reducing obstacles to the development of judo in Iran by formulating appropriate strategies.

Keywords

Management Obstacles, Economic Obstacles, Cultural Obstacles, Infrastructural Obstacles, Competitive Strategies.

1 . M.Sc. Student of Sport Management, Razi University, Kermanshah, Iran

2 . Associate Professor in Sport Management Razi University, Kermanshah, Iran (Corresponding Author: Email: zardoshtian2014@gmail.com , Tel:)